

# Vaginale stuitbevalling: is het tijd voor de opvolging van Bracht?

ICM workshop: Bette-Anne Davis over de vaginale stuitbevalling

*Pien Offerhaus*

Betty-Anne Daviss is een Canadese verloskundige, een van de vrouwen die aan de wieg heeft gestaan van het herintroduceren van zelfstandig werkende verloskundigen in Canada. Veel van haar kennis heeft zij jaren geleden opgedaan in Zuid-Amerika waar ze met traditionele vroedvrouwen heeft gewerkt. Van hen heeft ze het 'echte' vroedvrouwenvak geleerd, zo zegt ze zelf. Vanuit die ervaring komt de drang om het proces van de normale baring zo goed mogelijk te doorgronden en de verworven inzichten zoveel mogelijk te gebruiken om vrouwen in staat te stellen op eigen kracht te bevallen. In Zuid-Amerika heeft ze ook geleerd om vrouwen met een stuitligging in staande houding te laten bevallen. De uitkomsten en gevolgen van de Hannah trial hebben haar gemotiveerd om dit mechanisme van de vaginale stuitligging te onderzoeken en beter te begrijpen, zodat ze deze verloren vaardigheid kan terugbrengen in de moderne verloskunde. Het bijzondere is de rigoureuze aanpak die ze daarbij kiest. Ze heeft veel vertrouwen in de traditionele kennis uit Zuid-Amerika, maar ze wil deze kennis van een stevige wetenschappelijke basis voorzien. Ze heeft daarom contact gezocht met gynaecoloog Frank Louwen in Frankfurt die ook onderzoek doet naar verticaal bevallen bij stuitligging. Hoe hij op dat idee kwam is een mooi verhaal op zich.

Puzzelend op de complexe handgrepen die door diverse obstetrici uitgevonden zijn om het kind in stuitligging te

ontwikkelen – met een vrouw in rugligging natuurlijk – werd hij afgeleid door een telefoontje. Vanuit een ooghoek zag hij - al bellend - de tekeningen in zijn leerboek op zijn kop. Het geboortemechanisme van een stuit zag er opeens veel logischer uit! Zo viel bij hem het kwartje en kwam hij op het idee om deze vrouwen juist NIET op hun rug te leggen, dat zou het hele proces wel eens veel eenvoudiger kunnen maken. Sindsdien onderzoekt hij de verticale vaginale stuitbevalling.

## Kijken, wachten en afblijven

Bijzonder waren de filmpjes die Betty-Anne Daviss tijdens de workshop liet zien. Daar was goed op te zien hoe het mechanisme van de stuitbevalling werkt in de knielende hurkzit, waar Daviss voorstander van is. Al kijkend wordt het snel duidelijk waarom Daviss tijdens de workshop zei: "Vaginal breech is not for the weakhearted". Het blijft een eigenaardig gezicht, een baby half geboren met armpjes en hoofd nog onzichtbaar, een hele kunst om dan geduldig te wachten.

Indrukwekkend was de manier waarop deze vrouwen werden begeleid. Heel duidelijk is dat bij deze bevallingen het fysiologische proces hoog in het vaandel staat, waarbij de zwangere zelf de volledige controle heeft. Kijken, wachten en afblijven. Dat was de grondhouding van de begeleidende zorgverleners. Gepraat werd er weinig, en alleen op een rustige toon. In plaats van actief aanmoedigen tijdens de uitdrijving was er alleen sprake

---

*Pien Offerhaus MSc is verloskundige n.p. en beleidsmedewerker bij de KNOV*

*correspondentie: [pofferhaus@knov.nl](mailto:pofferhaus@knov.nl)*

van bemoedigen en geruststellen. Er vond weinig vaginaal onderzoek plaats, en al helemaal geen episiotomie (dat doet deze Duitse gynaecoloog gewoon NOOIT). Daar zou menig verloskundige en gynaecoloog in Nederland nog wat van op kunnen steken, ook voor 'gewone' bevallingen. Een bijzonder onderdeel van hun gezamenlijke zoektocht laat zien hoe rigoureuus beiden dit onderzoek aanpakken. Zij gebruikten de MRI-scan om het bekken van 50 zwangeren en 50 niet-zwangeren liggend en in knielende hurkzit in beeld te brengen. En wat blijkt? De afmetingen van het bekken zijn veel gunstiger in deze verticale houding, vooral bij zwangeren<sup>[1]</sup>. En dat is niet alleen bij stuitliggingen handig!

Daviss en Louwen zijn nu bezig om oplossingen voor eventuele problemen, zoals het afhaken van opslaande armen, te bedenken en te oefenen en hun ervaringen met vaginale bevallingen in een verticale houding te documenteren. Nog even en zij zijn 'de Bracht's' van deze tijd! ■

#### Referenties:

1. Reitter A, Daviss BA, Bisits A, Schollenberger A, Vogl T, Herrmann E, Louwen F, Zangos S. Does pregnancy and/or shifting positions create more room in a woman's pelvis? *Am J Obstet Gynecol.* 2014. doi: 10.1016/j.ajog.2014.06.029 (Epub ahead of print).



© Science Photo